

Regels in verband met de toepassing van tweerichtingscontracten ter verrekening van verschillen ter ondersteuning van projecten voor de productie van duurzame energie en andere projecten die bijdrage aan de vermindering van broeikasgassen (Wet toepassing tweerichtingscontracten ter verrekening van verschillen)

VOORSTEL VAN WET

(8 september 2025)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is regels te stellen ter uitvoering van artikel 19 quinquies van Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit (herschikking) (PbEU L 158) en dat het wenselijk is om tweerichtingscontracten ter verrekening van verschillen een bredere toepassing te kunnen geven dan op grond de desbetreffende verordening vereist is;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1 (begripsbepalingen)

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

directe prijssteunregeling: directe prijssteunregeling genoemd in artikel 19 quinquies van Verordening (EU) 2019/943;

hernieuwbare elektriciteit: elektriciteit die is geproduceerd uit hernieuwbare bronnen of met gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen;

Onze Minister: Onze Minister van Klimaat en Groene Groei;

overeenkomst: tweerichtingscontract ter verrekening van verschillen

a. als bedoeld in artikel 2, onderdeel 76, van Verordening (EU) 2019/943; of

b. bij de toepassing van artikel 3, tweede lid, tussen een producent die door de productie of methode van productie bijdraagt aan vermindering van broeikasgas in de atmosfeer en de Staat, waarmee zowel een minimumvergoedingsbescherming als een limiet voor een te hoge vergoeding wordt geboden;

producent: natuurlijke of rechtspersoon die hernieuwbare elektriciteit, andere vormen van hernieuwbare energie, of elektriciteit uit kernenergie produceert of door de productie of methode van productie bijdraagt aan vermindering van broeikasgas in de atmosfeer;

productie-installatie: een samenstel van voorzieningen waarmee hernieuwbare elektriciteit of elektriciteit uit kernenergie wordt geproduceerd, andere vormen van hernieuwbare energie worden geproduceerd, dan wel broeikasgas wordt verminderd, waarbij onder een samenstel van voorzieningen wordt verstaan alle aanwezige middelen die onderling met elkaar zijn verbonden voor de productie van elektriciteit dan wel vermindering van broeikasgas;

verordening (EU) 2019/943: Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit (herschikking) (PbEU L 158).

Artikel 2 (subsidieverbod)

1. Geen subsidie wordt verleend in de vorm van een directe prijssteunregeling voor investeringen in een productie-installatie als bedoeld in artikel 19 quinquies, eerste lid, van verordening (EU) 2019/943.

2. In afwijking van het eerste lid kan subsidie in de vorm van een directe prijssteunregeling door Onze Minister worden verleend voor kleinschalige productie-installaties en demonstratieprojecten als bedoeld in artikel 19 quinquies, zesde lid, van verordening (EU) 2019/943.

Artikel 3 (tweerichtingscontracten ter verrekening van verschillen)

1. Onze Minister kan, namens de Staat der Nederlanden, een overeenkomst sluiten met een producent voor investeringen in nieuwe productie van elektriciteit als bedoeld in artikel 19 quinquies, vierde lid, van verordening (EU) 2019/943.

2. Bij ministeriële regeling kunnen andere productie-installaties, dan bedoeld in artikel 19 quinquies, eerste lid, van verordening (EU) 2019/943 aangewezen worden, waarvoor Onze Minister, namens de Staat der Nederlanden ten behoeve van investeringen een overeenkomst met een producent kan sluiten.

3. Een overeenkomst komt slechts tot stand indien zij beantwoordt aan de bij of krachtens deze wet gestelde eisen.

4. Op een overeenkomst is titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.

Artikel 4 (gevallen waarin geen overeenkomst wordt gesloten)

1. In het geval de overeenkomst betrekking heeft op een steunmaatregel die onderworpen is aan de beoordeling op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie wordt de overeenkomst niet eerder gesloten dan nadat de Europese Commissie heeft vastgesteld dat de steunmaatregel verenigbaar is met de interne markt, bedoeld in artikel 107 van dat verdrag.

2. Geen overeenkomst wordt gesloten met een producent ten aanzien van wie:

a. een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een besluit van de Europese Commissie waarbij steun aan de desbetreffende producent onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard;

b. surseance van betaling is verleend of die een daartoe strekkend verzoek heeft gedaan dat aanhangig is;

c. een faillissementsverzoek aanhangig is;

d. de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard of een daartoe strekkend verzoek aanhangig of in voorbereiding is;

3. Geen overeenkomst wordt gesloten met betrekking tot een productie-installatie:

a. die op het moment van de indiening van een daartoe strekkend aanbod reeds is gerealiseerd of in aanbouw is; of

b. ten aanzien waarvan op het moment van de indiening van een daartoe strekkend aanbod onomkeerbare investeringsverplichtingen zijn aangegaan.

4. Geen overeenkomst wordt gesloten met betrekking tot een productie-installatie waarvan het niet aannemelijk is dat de bouw en exploitatie uitvoerbaar zijn, dan wel technisch, financieel of economisch haalbaar zijn.

5. Geen overeenkomst wordt gesloten indien aan de middellijke of onmiddellijke zeggenschap over de producent onaanvaardbare risico's verbonden zijn voor de openbare veiligheid, de voorzieningszekerheid of de leveringszekerheid van elektriciteit.

6. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld ten aanzien van het tweede, tot en met vijfde lid. De nadere regels kunnen mede een afwijking inhouden van het derde lid, onderdeel a, indien de Europese Commissie heeft vastgesteld dat deze afwijking niet leidt tot onverenigbare staatssteun als bedoeld in artikel 107 van het Verdrag betreffende werking van de Europese Unie.

Artikel 5 (totstandkoming van de overeenkomst bij concurrerende procedure)

1. Onze Minister kan bij ministeriële regeling een openbaar voorstel voor een overeenkomst vaststellen.

2. De regeling kan twee of meer overeenkomsten betreffen, die onderling kunnen verschillen afhankelijk van onder meer de categorie productie-installaties.

3. De regeling voorziet in de wijze waarop en de termijn waarbinnen producenten een aanbod voor het sluiten van een overeenkomst kunnen indienen bij Onze Minister, de eisen waaraan een producent en een productie-installatie moeten voldoen en de voorwaarden waaronder een aanbod in overweging wordt genomen.

4. De regeling voorziet in het budget dat ten hoogste is gemoeid met de overeenkomst of de overeenkomsten. Indien voorstellen voor overeenkomsten voor verschillende categorieën productie-installaties zijn vastgesteld kan worden voorzien in twee of meer budgetten.

5. In de regeling kan worden bepaald dat de producent die een aanbod heeft ingediend wordt onderworpen aan onderzoek naar de middellijke of onmiddellijke zeggenschap over de producent in verband met openbare veiligheid, de voorzieningszekerheid of de leveringszekerheid van elektriciteit.

6. De producent overlegt bij het aanbod de bij ministeriële regeling vastgestelde gegevens of documenten ten behoeve van de beoordeling van de uitvoerbaarheid dan wel technische, financiële of economische haalbaarheid van de bouw en exploitatie van de productie-installatie.

7. Een aanbod van een producent wordt aanvaard of afgewezen bij besluit van Onze Minister. Bij ministeriële regeling wordt bepaald of en, indien van toepassing, op welke wijze een overeenkomst door de partijen wordt ondertekend.

8. Een aanbod van een producent wordt afgewezen voor zover door aanvaarding ervan het budget, bedoeld in het vierde lid, zou worden overschreden.

Artikel 6 (rangschikking)

1. Indien meer biedingen voor het sluiten van een overeenkomst zijn ingediend op grond van een ministeriële regeling als bedoeld in artikel 5, eerste lid, dan er overeenkomsten gesloten kunnen worden, worden de biedingen gerangschikt overeenkomstig de criteria die bij ministeriële regeling worden vastgesteld.

2. Een overeenkomst wordt gesloten met de producent die het aanbod heeft ingediend dat het hoogst is gerangschikt. Indien de ministeriële regeling twee of meer overeenkomsten betreft wordt een overeenkomst gesloten met de producent die de bieding heeft ingediend of producenten die de biedingen hebben ingediend die telkens eerstvolgend als hoogste worden gerangschikt.

3. Bij ministeriële regeling kan worden besloten dat in het geval dat twee of meer biedingen gelijk worden gerangschikt het lot bepaalt welk bod als hoogste worden gerangschikt.

4. In afwijking van het eerste lid kan in de ministeriële regeling worden bepaald dat indien meer biedingen voor het sluiten van een overeenkomst zijn ingediend dan er overeenkomsten beschikbaar zijn, de biedingen worden aanvaard op volgorde van het tijdstip waarop het aanbod is gedaan, indien de Europese Commissie heeft vastgesteld dat deze afwijking niet leidt tot onverenigbare staatssteun als bedoeld in artikel 107 van het Verdrag betreffende werking van de Europese Unie.

5. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat ten hoogste een bij die regeling vastgesteld percentage van de gerangschikte biedingen kan worden aanvaard. Artikel 5, achtste lid, is in dat geval van overeenkomstige toepassing.

6. Onze Minister kan advies inwinnen over de rangschikking van de biedingen.

Artikel 7 (inhoud van de overeenkomst)

1. De overeenkomst wordt opgesteld in de Nederlandse taal.

2. De overeenkomst, bedoeld in artikel 3, eerste lid, beantwoordt aan artikel 19 quinquies, tweede lid, van verordening (EU) 2019/943.

3. In de overeenkomst is onder meer voorzien in bepalingen met betrekking tot:

a. de omschrijving van de investering en het type, de omvang, het ontwerp en de locatie van de productie-installatie;

b. de momenten waarop de bouw en de exploitatie van de productie-installatie uiterlijk aanvangen en eindigen;

c. de hoogte van de elektriciteitsprijs waaronder een producent een aanspraak op financiële middelen van de Nederlandse staat heeft, uitgedrukt in euro per kilowattuur;

d. de hoogte van de elektriciteitsprijs waarboven een producent financiële middelen jegens de Nederlandse staat is verschuldigd, uitgedrukt in euro per kilowattuur;

e. de gevolgen van eventuele cumulatie van steun;

f. de berekeningswijze van de hoogte van de aanspraak van de producent op de Staat en het door de producent aan de staat verschuldigde bedrag;

g. de momenten en de wijze waarop verschuldigde bedragen aan en door de producent worden overgemaakt;

- h. het budget dat ten hoogste door de Staat op grond van de overeenkomst aan de producent kan worden overgemaakt en de voorwaarden waaronder dit budget kan worden verlaagd;
- i. de duur van de overeenkomst en de redenen op grond waarvan en de voorwaarden waaronder de duur van de overeenkomst tussentijds kan worden verlengd;
- j. de informatieverplichtingen van de producent aan Onze Minister in verband met de uitvoering van de overeenkomst en de exploitatie van de productie-installaties;
- k. sancties in verband met de niet-nakoming van de verplichtingen uit de overeenkomst.

4. In de overeenkomst wordt bepaald dat Onze Minister overeenkomstig de overeengekomen berekeningswijze, bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, de hoogte van de aanspraak van de producent op de Staat en de hoogte van de aanspraak op financiële middelen die de producent de Staat verschuldigd is, vaststelt.

5. In de overeenkomst kan worden verklaard dat de overeenkomst niet van toepassing is op een onderdeel of een gedeelte van het productievolume van de productie-installatie en de voorwaarden waaronder deze verklaring kan worden aangepast. In de overeenkomst worden bepalingen opgenomen die de gevolgen van de gedeeltelijke buitentoepassingverklaring regelen.

6. Bij toepassing van artikel 3, tweede lid, wordt het eerste lid, onderdelen c en d, in verband met de hoogte van de prijs toegepast, met dien verstande dat indien de productie-installatie geen installatie voor de productie van elektriciteit betreft de toepasselijke prijs en eenheid voor het product dat door de desbetreffende installatie wordt geproduceerd of voor de hoeveelheid broeikasgas dat wordt gereduceerd, wordt gebruikt.

Artikel 8 (bestemming inkomsten uit overeenkomsten)

De inkomsten uit overeenkomsten als bedoeld in artikel 3, eerste lid, worden besteed overeenkomstig artikel 19 quinquies, vijfde lid, van verordening (EU) 2019/943.

Artikel 9 (vergunningen Wet windenergie op zee)

1. Indien een openbaar voorstel voor een overeenkomst als bedoeld in artikel 5, eerste lid, is vastgesteld ten behoeve van de verlening van een vergunning voor een windpark op zee met toepassing van de procedure bedoeld in artikel 14a, eerste lid, onderdeel b, van de Wet windenergie op zee vindt de rangschikking in het geval er twee of meer biedingen voor het sluiten van een overeenkomst zijn gedaan in afwijking van artikel 6 plaats overeenkomstig artikel 24 van de Wet windenergie op zee.

2. Indien bij toepassing van artikel 14, derde lid, van de Wet windenergie op zee, de vergunning reeds is verleend op grond van een andere procedure dan de procedure waarbij op grond van deze wet een aanbod voor een overeenkomst kan worden ingediend, worden biedingen op deze grond afgewezen.

3. Indien de vergunning op grond van artikel 17, eerste, tweede of vierde lid, van de Wet windenergie op zee wordt ingetrokken, wordt de overeenkomst ontbonden.

4. Indien de vergunning is vernietigd of op grond van artikel 17, vijfde lid, Wet windenergie op zee is komen te vervallen is de overeenkomst nietig.

Artikel 10 (Grondslag voor gezamenlijke openstelling en regeling krachtens de Kaderwet EZ-, LNV- en KGG-subsidies)

In het geval een regeling als bedoeld in artikel 5, eerste lid, tevens is vastgesteld bij of krachtens artikel 3, eerste lid, van de Kaderwet EZ-, LNVN-, en KGG-subsidies vindt, indien er meer biedingen voor het sluiten van een overeenkomst zijn gedaan dan er ontwerpovereenkomsten beschikbaar zijn of meer aanvragen voor subsidie zijn gedaan dan kunnen worden verleend gelet op het in de regeling vastgestelde subsidieplafond, de volgorde van verlening van de subsidie en aanvaarding van het aanbod plaats overeenkomstig de regels die bij of krachtens artikel 3 van de Kaderwet EZ-, LNVN-, en KGG-subsidies zijn vastgesteld.

Artikel 11 (vergunningen Kernenergiwet)

(gereserveerd)

Artikel 12 (wijziging Algemene wet bestuursrecht)

In artikel 4 van bijlage 2 van de Algemene wet bestuursrecht wordt op alfabetische volgorde ingevoegd "Wet toepassing tweerichtingscontracten ter verrekening van verschillen: artikel 5, zevende lid, voor wat betreft de afwijzing van een aanbod".

Artikel 13

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 14

Deze wet wordt aangehaald als: Wet toepassing tweerichtingscontracten ter verrekening van verschillen.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven,

Minister van Klimaat en Groene Groei

Minister van Klimaat en Groene Groei